

УДК 377:005

Харламова Г.О.,
доктор економічних наук, доцент,
Ставицький А.В.,
доктор економічних наук, професор,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ В АКАДЕМІЧНІЙ АНАЛІТИЦІ

Сучасну епоху часто називають епохою BigData. Люди за допомогою технологій користуються перевагами збору даних, які є не лише набором інформації, але й інтелектуальними, що дозволяє при їх аналізі отримувати нове знання. Запровадження академічної аналітики у вищій освіті очікується через зростання університетської конкуренції, впровадження акредитації освітніх програм, необхідно постійно здійснювати оцінювання та регулювання власної діяльності. Інституції почали змінювати свій підхід до управління та зосереджуватися на тому, що Лоулер (1988) назвав «системами високого рівня залучення».

Академічна аналітика схожа на бізнес-аналітику, вона потрібна для підвищення ефективності організації. Вона є потужним засобом досягнення саме стратегічних цілей ЗВО, зокрема за допомогою таких ІТ-можливостей як: сховища даних, масиви даних, електронні таблиці, системи інформації та записів, програмне забезпечення для візуалізації, керовані алгоритмами пакети аналітики та інституційні інформаційні панелі, дашборди. У більш широкому плані програмне забезпечення та методи академічної аналітики зазвичай використовуються для вдосконалення процесів і робочих процесів, вимірювання академічних та інституційних даних, а також загалом підвищення ефективності організації. Для того, щоб це забезпечити, університет має не тільки якісно та періодично збирати дані та інформацію, але й вміло керувати ними, мати інструменти для забезпечення їх безпеки, інтеграції, та вміти правильно її використовувати для прийняття рішень.

Щоб ЗВО могли розвинути аналітичну спроможність, вони повинні розглядати фінансування аналітики як інвестицію в майбутні результати, збільшити обсяг фінансування на це.

В більшості ЗВО потребують методів інституційної аналітики, що відноситься до різноманітних оперативних даних, які можна аналізувати, щоб допомогти прийняти ефективні рішення щодо вдосконалення на інституційному рівні. Інституційна аналітика включає аналітику політики оцінювання, аналітику навчання та структурну аналітику. Вона використовує звіти, сховища даних і інформаційні панелі даних, які надають установі можливість приймати своєчасні рішення на основі даних у всіх департаментах і підрозділах.

Академічна аналітика поєднує великі набори даних зі статистичними методами та прогностичним моделюванням для покращення прийняття рішень, а також є методом порівняння з іншими установами. До ключових принципів використання аналітики включають: відповідальність, прозорість, конфіденційність, узгодженість даних, дійсність, доступ, мінімізацію несприятливих впливів, управління даними тощо. Збір первинних даних проводиться ЗВО самостійно, використовуючи якісні і кількісні методи. Найважливішою притаманною характеристикою є те, що дані, які збираються університетами, є унікальними для них та їхніх досліджень. Існує багато методів збору первинних даних. Основні методи включають: анкети, інтерв'ю, інтерв'ю фокус-груп, спостереження, опитування, тематичні дослідження, щоденники, вибіркові дослідження, аналіз процесів, аналіз зв'язків, дослідження часу та руху, експериментальний метод, статистичний метод тощо. Вторинні дані – це дані, зібрані ЗВО з первинних джерел, які можна використовувати в поточному дослідженні. Збір вторинних даних часто займає значно менше часу, ніж збір первинних даних, коли доводиться збирати кожен інформаційний факт з нуля.

Вторинні дані університети отримують з двох різних напрямків дослідження: кількісних та якісних.

Методи, які використовуються для збору даних, відрізняються залежно від типу програми. Деякі з них передбачають використання технології, а інші – ручні процедури, як то:

- функції автоматизованого збору даних, вбудовані в бізнес-програми, веб-сайти та мобільні програми;

- збір даних від постачальників інформаційних послуг та інших зовнішніх джерел даних;
- відстеження соціальних мереж, дискусійних форумів, сайтів оглядів, блогів та інших онлайн-каналів;
- опитування, анкети та форми, зроблені онлайн, особисто або телефоном, електронною чи звичайною поштою;
- фокус-групи та індивідуальні інтерв'ю;
- безпосереднє спостереження за учасниками освітнього процесу.

В світі багато університетів використовують в своїй діяльності бізнес-аналітику. Серед них є наступні приклади:

1. Університет Флориди використовує платформу для отримання даних студентів і використовує їх для моніторингу та прогнозування успішності студентів: <http://if.edu.edu>.

2. Університет штату Джорджія (GSU) збирає дані про студентів, щоб визначити курси, на яких вони показали низьку успішність, і створив додаткову програму навчання, щоб допомогти студентам з цими курсами. Зробивши це, вони виявили, що рівень випускників підвищився, зокрема, завдяки використанню даних для вирішення проблем утримання та завершення курсу.

3. Математичний факультет Університету штату Аризона (ASU) запровадив систему під назвою «адаптивне навчання», щоб покращити успішність студентів. Їхні системи збирають інформацію про студентів, як-от оцінки, сильні та слабкі сторони. Приймавши цю систему, ASU покращив рівень успішності студентів, а рівень відсіву знизився.

4. Університет Невади збирає навчальні та навігаційні моделі студентів для аналізу минулих та поточних даних, а також дослідження зростання досвіду студентів.

5. Показовими прикладами успішних кейсів бізнес-аналітики у ЗВО служать Університет Маккуорі та Університет Констанца.

Підсумовуючи, можна сказати, що управління даними та бізнес-аналітика мають бути тісно впроваджені в ЗВО, особливо в умовах онлайн та дистанційного навчання, задля забезпечення "smart траєкторії розвитку".